

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členiek JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľky: **E. K.**, bytom K. B., zastúpenej advokátom JUDr. L. L., R. D., B., proti odporcovi: **O.P.Ú. v B.**, K. **za účasti** S.P.F. v B., zastúpeného advokátom Mgr. P. B., B. B., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. j. R-4946/2004-Os zo dňa 23.2.2005, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/60/2005-18 zo dňa 30.11.2006, takto

rozhodol :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/60/2005-18 zo dňa 30.11.2006 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporcu č. j. R-4946/2004-Os zo dňa 23.2.2005 **zrušuje** a vec **vracia** odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania v sume 9 392,- Sk do rúk jej právneho zástupcu v lehote 10 dní od doručenia tohto rozsudku.

Odôvodnenie :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. R-4946/2004-Os zo dňa 23.2.2005, ktorým odporca nenavrátil navrhovateľke vlastníctvo a nepriznal jej právo na náhradu za pozemky nachádzajúce sa v k. ú. Č. pre nesplnenie podmienok vyplývajúcich z § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon).

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom odporcovi vytýkala, že v predmetnej veci rozhodol bez toho, aby skúmal jej tvrdenia a dôkazy a namietala, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na ustálenú prax súdov, podľa ktorej nie je úlohou súdu v správnom súdnictve nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda posúdiť, či správne orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.

Krajskému súdu vyčítala, že sa jej námietkami a tvrdeniami vôbec nezaoberala, nevyvrátil jej argumentáciu a ani nevysvetlil, prečo jej názor nie je správny a podľa jej názoru je jeho rozsudok nepreskúmateľný.

Namietala použiteľnosť zákona č. 354/1921 Sb. na predmetné pozemky, keďže tento sa vzťahoval len na nehnuteľnosti, ktoré patrili subjektom v § 1 tohto zákona a nachádzali sa na územiach, ktoré na základe mierových zmlúv po ukončení prvej svetovej vojny boli začlenené do územia čs. štátu. Predmetné pozemky sa na tomto území nenachádzali, pretože obec Č. a jej katastrálne územie Maďarsko postúpilo Čs. štátu na základe Parížskej mierovej zmluvy až po ukončení druhej svetovej vojny s účinnosťou dňom 15.9.1947.

Trvala na tom, že jej právny predchodca nadobudol vlastnícke právo k pozemku v rámci pozemkovej reformy podľa maďarských zákonov č. XXXVI. a č. XLV. z roku 1921 a na základe rozsudku zo dňa 10.8.1926 č. 33.461/1926/O.F.B. a uznesenia zo dňa 29.6.1928 č. 17900/1926/O.F.B. Štát nehnuteľnosť prevzal dňom vykonania zápisu vlastníckeho práva Čs. štátu, t. j. dňom 27.4.1956, teda v rozhodujúcom období, pričom odkaz na ustanovenie § 5 zákona č. 354/1921 Sb. nezodpovedal právnym skutočnostiam a bol vykonaný bez právneho dôvodu.

Napadnutý rozsudok navrhla zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu sa zruší.

Vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť pretože sa nepreukázalo, že právny predchodca navrhovateľky bol vlastníkom predmetného pozemku a že vlastníctvo k nemu prešlo na štát v rozhodujúcom období.

Trval na tom, že správne rozhodnutie obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 47 Správneho poriadku a uviedol, že navrhovateľkou predložené listinné doklady nemajú po obsahovej ani formálnej stránke vplyv na rozhodnutie správneho orgánu a preto ich správny orgán i súd považovali za nedôvodné. Pripomenul, že skúmanie oprávnenosti zápisov uskutočnených v PK vložke neprináleží do kompetencie správneho orgánu, presahovalo by to rámec činnosti správnych orgánov a zasahovalo by to do kompetencie súdov.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril aj S.P.F. (ďalej len SPF), ktorý poukázal na PK vl. č. Q., k. ú. Č., z ktorej je zrejmé, že pozemok s parc. č. x bol od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a pripomenul, že Parížskou mierovou zmluvou z roku 1947 boli obce Č., Jarovce, Rusovce a časť k. ú. R. pričlenené k územiu Čs. štátu. Uviedol, že zákonom č. 172/1947 Zb. bola na tieto územia

rozšírená účinnosť čs. právnych predpisov, pričom podľa § 3 tohto zákona sa ČSR stala vlastníkom všetkého majetku Maďarského štátu na pričlenenom území. Proti zápisom v pozemkových knihách z času, keď tieto nevedol príslušný úrad na území ČSR, bolo možné podať námietky /túto možnosť upravoval zákon č. 4/1950 Zb. s účinnosťou od 31.1.1950/, pričom PK vložky a zápisy v nich, proti ktorým neboli podané námietky, nadobudli právnu účinnosť dňom, ktorý nasledoval po uplynutí lehoty určenej súdom. Právny predchodca navrhovateľky námietky proti zápisu vlastníckeho práva na Maďarskú kráľovskú pokladnicu nepodal a v PK vl. č. Q., k. ú. Č., zapísaný ako vlastníkom pozemkov s parc. č. x nikdy nebol.

SPF ďalej poukázal na skutočnosť, že do roku 1950 platil na území Slovenska intabulačný princíp až do účinnosti Občianskeho zákonníka – zákona č. 141/1950 Zb., podľa ktorého sa prevod vlastníckeho práva zapisoval do pozemkovej knihy už len s deklaratórnymi účinkami. Ďalší zápis bol vykonaný až v roku 1956 a ako vlastníkom je zapísaný Československý štát. Podľa názoru SPF vlastníkom predmetných pozemkov sa Československý štát stal najneskôr účinnosťou Parížskej mierovej zmluvy t.j. dňom 15.9.1947.

K námietke navrhovateľky, že jej právny predchodca nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom v rámci pozemkovej reformy podľa maďarských zákonov na základe rozhodnutí vydaných maďarskými súdmi, SPF uviedol, že rozsudok Krajského súdu pre usporiadanie vlastníctva pôdy zo dňa 10.8.1926 č. 33.461/1926, na ktorý navrhovateľka poukázala, sa netýka predmetného pozemku a zo samotného znenia rozsudku ani nevyplýva nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom navrhovateľky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že neboli podmienky na potvrdenie rozhodnutia odporcu, ale toto bolo potrebné zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu prvostupňového súdu i z administratívneho spisu odporcu zistil, že navrhovateľka si žiadosťou podanou u odporcu dňa 6.12.2004 uplatnila reštitučný nárok na vrátenie pozemku v PK vl. Q., s parc. č. y nachádzajúceho sa v k. ú. Č., ako zákonná dedička po pôvodnom vlastníkovi – neb. J. D.. Rozhodnutím č. j. R-4946/2004-Os. zo dňa 23.2.2005 odporca nenavrátil navrhovateľke vlastníctvo a nepriznal jej právo na náhradu za predmetné nehnuteľnosti s odôvodnením, že predmetná parcela bola od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Československý štát podľa § 5 zákona č. 354/1921 Sb. V danom prípade ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv a preto navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona.

S týmto záverom sa stotožnil aj krajský súd rozhodujúci o opravnom prostriedku navrhovateľky a napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 ods. 1 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. o/ oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 a 3 citovaného zákona rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Citovanými ustanoveniami sa odporca dostatočne neriadil.

Zo stručného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odporca svoj záver o nevyhovení podmienok na navrátenie vlastníctva k požadovaným nehnuteľnostiam oprel o preukázanú skutočnosť, že „predmetné pozemky boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Čs. štát podľa § 5 zákona č. 354/1921 Zb. v zmysle tohto zákona ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv“ a preto navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona.

Okrem skutočnosti, že hoci navrhovateľka požiadala o navrátenie vlastníctva k pozemku parc. č. y, odporca vo výroku rozhodol o pozemku parc. č. x, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia zdôvodnil prečo nenavrátil vlastníctvo navrhovateľky k pozemku parc. č. z, čo samo o sebe spôsobuje, že rozhodnutie je

neurčité a teda nepreskúmateľné, z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé akým postupom a po vykonaní akých dôkazov dospel ku konečnému záveru odôvodňujúcemu zamietavé rozhodnutie o nároku navrhovateľky. Ani z obsahu pripojeného spisu nie je možné zistiť, či navrhovateľke bola daná možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním, najmä za účelom odstránenia rozporu medzi jej tvrdením o vlastníctve dotknutého pozemku J. D. (v čase jeho prechodu na štát) a konštatovaním odporcu o vlastníctve tohto pozemku Maďarskou kráľovskou pokladnicou od roku 1928 a prechodu vlastníctva na Československý štát v zmysle zápisu z roku 1956. Zo spisu nie je ani možné zistiť, či odporca mal v čase rozhodovania k dispozícii listinné podklady (o ktorých sa zmieňuje navrhovateľka v opravnom prostriedku) majúce potvrdiť, že predmetný pozemok mal byť v rámci maďarskej pozemkovej reformy pridelený právnomu predchodcovi navrhovateľky na základe rozhodnutí maďarského súdu z roku 1926, ktoré údajne mala predložiť odporcovi 16.11.2004 prostredníctvom p. F..

Za daných okolností preto nebolo možné považovať skutkový stav vo veci za dostatočne zistený a následný záver odporcu za dostatočne odôvodnený.

Podľa § 250q ods. 2 o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

Z hore uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie odporcu nepresvedčivé, vydané predčasne a v rozpore so zákonom a preto neboli podmienky na jeho potvrdenie krajským súdom podľa citovaného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom odporca náležite zistí skutkový stav, zaujme stanovisko k predloženým dôkazom a stanoviskám navrhovateľky a svoj právny záver v novom rozhodnutí aj náležitým spôsobom odôvodní.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov konania v sume 9.392,- Sk pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie 1.000,- Sk a z trov právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 5 úkonov právnej služby : prevzatie a príprava vecí z 29.3.2005, podanie opravného prostriedku z 1.4.2005, podanie z 30.8.2006, účasť na pojednávaní dňa 30.11.2006 a podanie odvolania z 20.12.2006 a režijný paušál. Za dva úkony právnej služby zrealizované v roku 2005 vo výške po 1.154,- Sk a 2x režijný paušál po 150,- Sk podľa § 14 ods. 1 písm. a/, c/ vyhl. a za 3 úkony zrealizované v roku 2006 po 1.260,- Sk a 3x režijný paušál po 164,- Sk.

Priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi platná právna úprava neumožňuje.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 15. januára 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia :
Ľubica Kavivanovová